

Znanje i percepcija studenta informatologije o Alzheimerovoj bolesti

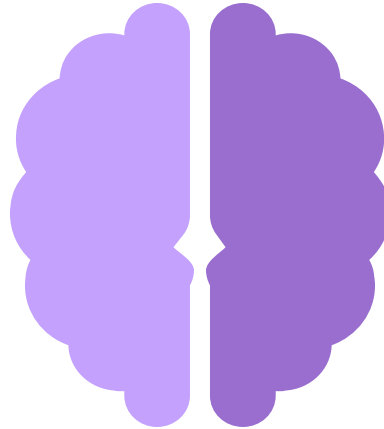
Tomislava Žilić

FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Alzheimerova bolest

Neizlječiva neurodegenerativna bolest koja najčešće započinje blagim simptomima (npr. gubitak pamćenja), no s vremenom dolazi do značajnih promjena u ponašanju i raspoloženju, ozbiljnih oštećenja na mozgu i živčanom sustavu i gubitka samostalnosti te 24-satnoj ovisnosti o drugoj osobi.

- 55 milijuna oboljelih u svijetu
- 80.000 - 100.000 tisuća oboljelih u Republici Hrvatskoj
- 10 milijuna novih slučajeva godišnje

Rizični faktori

dob, geni, depresija, trauma glave, prehrana, debljina, pušenje, dijabetes, niža edukacija, srčane bolesti, imunitet, životno okruženje

Prevenција

zdrav stil života, zdrava prehrana, fizičko kretanje, mentalna aktivnost, socijalna aktivnost

Liječenje

farmakološko i nefarmakološko liječenje

Izazovi života s Alzheimerovom bolešću

- neinformiranost
- zakašnjela dijagnoza
- nedostupnost farmakoloških terapija i odgovarajuće institucijske skrbi
- nedostatak psiho-socijalnih usluga i podrške u zajednici
- usamljenost i društvena isključenost
- stigmatizacija

Cilj i istraživačka pitanja

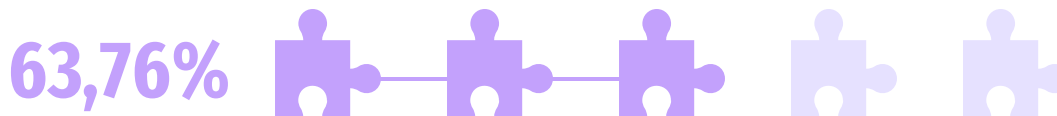
Cilj je istraživanja bio ispitati znanje studenata informatologije (budućih knjižničara) o Alzheimerovoj bolesti (AB) te utvrditi kako percipiraju zadaću narodnih knjižnica u razvoju demenciji prijateljskih zajednica.

Istraživačka pitanja:

- U kojoj su mjeri studenti informatologije upoznati s Alzheimerovom bolešću (ADKS)?
- Postoji li razlika u znanju o AB između ispitanika koji su se ranije susreli s tom bolešću i onih koji se do sada nisu susreli s njom?
- Kako studenti informatologije percipiraju zadaću knjižnica u odnosu na osobe s AB i njihove neformalne njegovatelje?
- Jesu li studenti informatologije pripremljeni za rad s osobama s AB u knjižnicama?

Metodologija

- studenti preddiplomskih i diplomskih studija infomatologije sa Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku i Sveučilišta u Zadru
- (N=183)
- Od veljače do travanja 2022. godine
- *online* i tiskani anonimni upitnik
 - pitanja s višestrukim odgovorima, otvorena pitanja, pitanja s Lickertovom skalom

ODAZIV

Upitnik

- demografski podaci ispitanika
 - dob, spol, sveučilište, razina studija, kontakt s osobom s AB
- informiranost o AB
 - pripremljenost za rad s osobama s AB u knjižnicama
 - upoznatost s knjižničnim uslugama za osobe s AB
 - percepcija zadaće knjižnica u razvoju demenciji prijateljskih zajednica
- ADKS (Alzheimer's Disease knowledge Scale)
 - točno, netočno, ne znam

Istraživanje

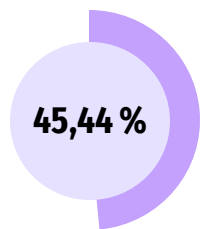
ADKS (Alzheimer's Disease knowledge Scale)

- 30 čestica
- 7 domena
 - faktori rizika
 - simptomi
 - procjena i dijagnoza
 - progresija bolesti
 - utjecaj na život
 - liječenje i upravljanje
 - skrb

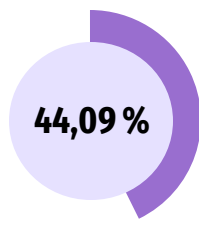
**U kojoj su mjeri studenti informatologije upoznati
s Alzheimerovom bolešću (ADKS)?**

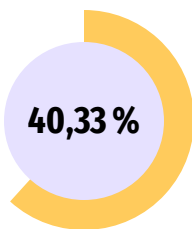
Usporedba postotka točnosti odgovora po domenama ADKS-skale

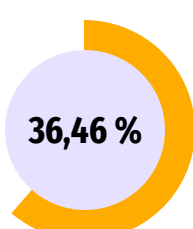
Liječenje i
upravljanje

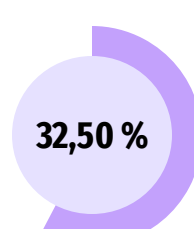
Skrb

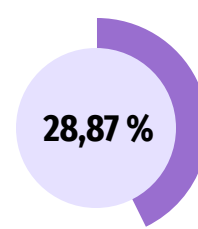
Utjecaj na
život

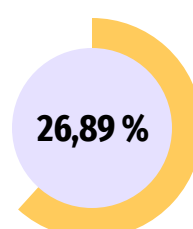
Progresija
bolesti

Procjena i
dijagnoza

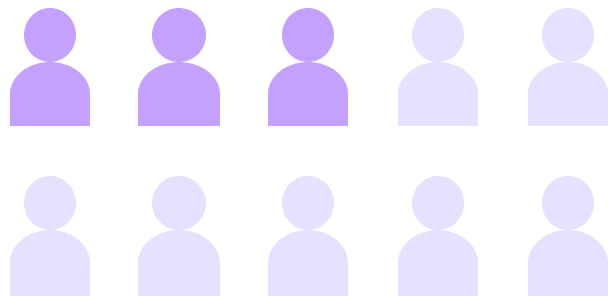

Simptomi

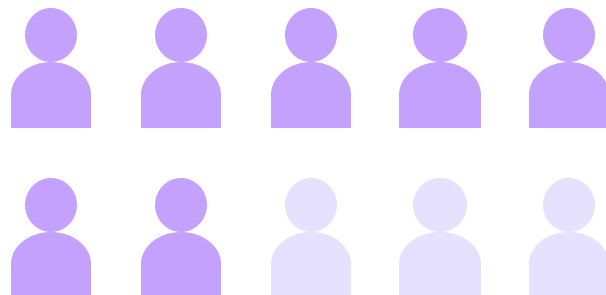
Faktori
rizika

Postoji li razlika u znanju o AB između ispitanika koji su se **ranije susreli** s tom bolešću i onih koji se nisu susreli s njom?

Kontakt s AB

28,1 % (13,35 ± 4,06)

Bez kontakta s AB

71,9 % (10,44 ± 4,35)

Statistički značajna razlika postoji u odnosu na sljedeće domene: procjena i dijagnoza, progresija bolesti, skrb, utjecaj na život.

Kako studenti informatologije percipiraju **zadaću knjižnica** u odnosu na osobe s AB i njihove neformalne njegovatelje?

	Srednja vrijednost
<i>Osobe s AB trebale bi imati pristup odgovarajućoj knjižničnoj građi i uslugama.</i>	4,70
<i>Knjižničari / informacijski stručnjaci trebali bi znati kako knjižnične usluge prilagoditi osobama s AB (i članovima njihovih obitelji)".</i>	4,64
<i>U Hrvatskoj je premalo osoba s AB da bi svaka knjižnica posebno za njih organizirala specijalne zbirke i usluge.</i>	2,11
<i>Studenti informacijskih znanosti (budući knjižničari) u RH dobro su pripremljeni za rad s osobama s različitim oblicima demencije.</i>	2,17

Jesu li studenti informatologije **pripremljeni za rad s osobama s AB u knjižnicama?**

	N	%
Da	5	2,8
Ne	179	97,2

Zaključno

U kojoj su mjeri studenti informatologije upoznati s Alzheimerovom bolešću (ADKS)?	
Postoji li razlika u znanju o Alzheimerovoj bolesti između ispitanika koji su se ranije susreli s tom bolešću i onih koji se do sada nisu susreli s njom?	
Kako studenti informatologije percipiraju zadaću knjižnica u odnosu na osobe s Alzheimerovom bolešću i njihove neformalne negovatelje?	
Jesu li studenti informatologije pripremljeni za rad s osobama s AB u knjižnicama?	

Zaključak

- Alzheimerova bolest je javnozdravstveni i društveni problem sa značajnim ekonomskim posljedicama, a novija istraživanja pokazuju kako (narodne) knjižnice mogu pridonijeti podizanju kvalitete života osobama s AB i izgradnji demenciji prijateljskih zajednica.
- Potrebno je istraživati koliko knjižničari i budući knjižničari znaju o AB kako bi se utvrdila potreba za njihovom dodatnom obukom koja bi ih osposobila za pružanje usluga ovoj korisničkoj skupini te senzibilizaciju javnosti s ciljem destigmatizacije oboljelih.

Hvala na pažnji!